

نامه انجمن

خبر نامه انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس

دوره اول، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۴

نامه انجمن

خبرنامه انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس
دوره اول، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۴

صاحب امتیاز: انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس

سردبیر: دکتر محمد رضا قانع

طراح و گرافیسیت: معصومه کریمی

ایده طرح: معصومه کریمی با همکاری زهرا شاه نظر نژاد خالصی

تنظیم و صفحه آرایی: معصومه کریمی با همکاری زهرا شاه نظر نژاد خالصی

ناشر: انتشارات نوید شیراز

شمارگان: ۲۰۰

همکاران این شماره: دکتر محمد رضا قانع، معصومه کریمی، زهرا شاه نظر نژاد خالصی

نشانی دفتر انجمن: شیراز - خیابان حافظ - مرکز اسناد و کتابخانه ملی فارس، طبقه دوم، تالار فارس شناسی -

دفتر انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس

کد پستی: ۷۴۹۸۵ - ۷۱۴۶۶

صندوق پستی: ۳۷۵ - ۷۱۳۶۵

فکس : ۰۷۱-۳۲۲۶۳۵۱۰

تلفن : ۰۷۱-۳۲۲۶۳۵۱۰-۱۴

پست الکترونیکی : mrghane38@gmail.com

وبگاه انجمن: <http://ilisafars.ir>

کمیته انتشارات انجمن از مطالب علمی، خبرها، گزارش ها، مصاحبه ها و نوشته های شما در رابطه با حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی و همچنین حوزه های وابسته استقبال می نماید.

مطالب خود را به صورت تایپ شده به نشانی mrghane38@gmail.com ارسال فرمایید.

همراه با مطالب خود، نام و نام خانوادگی پدید آورنده (گان)، مقطع تحصیلی، پست سازمانی، نشانی پست الکترونیکی و شماره تماس را نیز ارسال فرمایید.

در صورتی که طرح، عکس، کاریکاتور یا هر تصویر متناسب با مطلب خود دارید، نیز ارسال نمایید.

مطالب ارسالی شما پس از بررسی در کمیته انتشارات و دریافت پذیرش به چاپ خواهد رسید.

انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس

از جناب آقای داریوش نویدگویی به خاطر چاپ و انتشار نامه انجمن صمیمانه قدردانی می نماید.

فهرست مطالب

- سخن سردبیر: کدام؟ سخاوت یا خساست علمی / دکتر محمد رضا قانع: ۳
- رژیم اطلاعاتی: مصرف آگاهانه (معرفی یک کتاب) / زهرا نامور: ۵
- برخی چالش های نشر کتاب در ایران / پردیس پرتو: ۹
- کتابخانه های عمومی استان فارس در گذر زمان / میثم جوان بخت: ۱۱
- اخبار انجمن (نشست های انجمن، جلسات انجمن، کارگاه های آموزشی انجمن) / زهرا شاه نظر نژاد خالصی: ۱۴
- تاریخچه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شیراز / زهرا شاه نظر نژاد خالصی: ۱۶
- بخشی از کتابهای منتشر شده ی انتشارات نوید شیراز در سال ۱۳۹۳: ۱۸
- لیست کتابهای منتشر شده ی انتشارات نوید شیراز در سال ۱۳۹۴: ۲۱
- ژورنالیزم پزشکی / زهرا شاه نظر نژاد خالصی: ۲۳
- معرفی شکل نوینی از مالکیت Creative commons / زهرا عزیزخانی: ۲۴
- عوامل ارتقاء رشته و ایجاد علاقه مندی در دانشجویان علم اطلاعات و دانش شناسی (بخش اول: اساتید و گروه های آموزشی) / دکتر حسن مقدس زاده: ۲۹
- معرفی کتابخانه تخصصی و مرکز پژوهشی آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) / لیلا موسوی: ۳۰

سخن سردبیر

کدام؟ سخاوت یا خساست علمی

در فرایند ارتباط علمی سه رکن پژوهشگر، کتابخانه و ناشر نقش اساسی دارند. از دیرباز یکی از هدف های اصلی انجام پژوهش از منظر پژوهشگر، دسترسی همگان به یافته های تحقیق بوده است. بدیهی است آغازگر این فرایند پژوهشگر می باشد. وی با هدف کمک به دانش در حوزه تخصصی خود و قابل دسترس بودن نتایج برای همه افراد جامعه، بویژه جامعه تخصصی مورد نظر، مبادرت به انجام تحقیق می نماید. نکته اساسی در امر تحقیق انتفاع جامعه از نتایج است. چنانچه تحقیقی انجام پذیرد ولی حاصل کار در دسترس محققین دیگر قرار نگیرد، گویی که این تحقیق اساساً انجام نپذیرفته است؛ زیرا در چرخه ارتباط علمی دور معیوب خود را طی نموده است. بدون شک یک پژوهشگر با نیت عدم دسترسی به یافته های خود مبادرت به مطالعه و انجام پژوهش نمی کند، بلکه هدف او بازگشت انتشار علمی به هدف غایی خود یعنی توزیع دانش و بنای دانش جدید بر یافته های پیشینیان است.

از میان سه رکن مورد اشاره در ارتباط علمی، تکلیف پژوهشگر و کتابخانه مشخص است. در یک بررسی اجمالی گذشته نگر به نقش پژوهشگر و کتابخانه، مشخص می شود وجه سخاوت علمی متعلق به این دو رکن است. در بین جامعه علمی اجماع در خصوص گشاده دستی در علم وجود دارد. کتابخانه به عنوان رکن واسط بین ناشر و پژوهشگر همیشه بر اساس رسالت خود به عنوان یک نهاد اجتماعی زنده و پویا در فراهم آوری و توزیع یافته های علمی بخشنده گی لازم را در طول تاریخ نشان داده است. در حلقه های ارتباط علمی رکن ناشر تجاری به عنوان حلقه ناهمآهنگ، زمینه ساز عدم اشاعه سهل و ساده دانش در شبکه علمی و کوک کننده ساز مخالف بوده و می باشد. از منظر جامعه شناسی تاریخی قبل از جنگ جهانی دوم صنعت نشر در اختیار جامعه علمی که بیشتر در دانشگاهها، مؤسسات پژوهشی و انجمن های علمی فعالیت داشته و دارند، بوده و به لحاظ سخاوت علمی که ریشه در فرهنگ حرفه ای آنها دارد دسترسی به تحقیقات انجام شده کمتر با مانع مواجه گردیده است. اما بعد از جنگ دوم جهانی با رشد و گسترش دانشگاه ها و کتابخانه های تحقیقاتی و دانشگاهی و از پی آن ناشران تجاری و انتشار نشریات و کتاب های معتبر توسط این ناشران، جامعه علمی با شرایط جدید ارتباط علمی مواجه گردید. با قدرت گرفتن ناشران تجاری در سطح بین المللی، اختیارات پژوهشگران در خصوص انتشارات خود کاهش یافت و وابستگی به ناشران تجاری فزونی گرفت. بدون شک یکی از عوامل شرایط جدید، سیاستگذاری دانشگاه ها در کشورهای مختلف و تأکید بر انتشار مقالات در نشریات معتبر می باشد. با توجه به اینکه چنین نشریاتی توسط ناشران تجاری منتشر می شود، بازار انعطاف ناپذیر در صنعت نشر دور از انتظار نیست، که برآیند آن کاهش کنترل جامعه علمی بر تحقیقات خود است. بنابراین، وجه خساست علمی در فرایند ارتباط علمی مربوط به ناشران تجاری است که دسترسی به یافته های پژوهش را در انحصار خود گرفته اند.

ادعان این واقعیت که وجه اقتصادی ناشر تجاری حلقه ای است که فرایند ارتباط علمی را به یک دور معیوب تبدیل کرده است، جای خرده گرفتن بر معتقدان به این باور را می بندد. بدیهی است چنین شرایطی نمی توانست و نمی تواند استمرار داشته باشد و برای برون رفت از این دور معیوب، نهادینه سازی ارتباط علمی اجتناب ناپذیر شد. برای محقق شدن این مهم در فوریه ۲۰۰۲ جمعی از دانشمندان جهان بیانیه ای صادر کردند که به بیانیه دسترسی آزاد بوداپست معروف است. این بیانیه خواستار دسترسی بدون محدودیت همگان به یافته های پژوهش است. نشست مجارستان در سال ۲۰۰۲ نقطه عطفی در سخاوت علمی است که از آن به عنوان دسترسی آزاد به اطلاعات علمی یاد می شود. دسترسی بدون محدودیت به دانش بشری مورد استقبال جامعه علمی و نهادهای علمی در سطح بین المللی قرار گرفت. در حال حاضر علاوه بر حمایت کنندگان از سخاوت علمی، ناشران تجاری مانند اشپرینگر، جان وایلی، الزویر، . . . الگوها و سیاست های دسترسی آزاد خود را ارائه نموده اند که در وب گاه آنها موجود است.

افزایش قیمت نشریات (چاپی و الکترونیکی در قالب پایگاه های اطلاعاتی) مشکلات جدی را برای کتابخانه های دانشگاهی و تحقیقاتی (با توجه به بودجه اندک) جهت تأمین منابع علمی مورد علاقه جامعه استفاده کننده آنها ایجاد کرد. عدم تأمین منابع، بستر دسترسی محدود یا عدم دسترسی به یافته های پژوهشی جدید و گذشته نگر را برای جامعه علمی فراهم نمود. پدیده دسترسی آزاد (سخت و آسان)، با برطرف نمودن موانع مالی و حقوقی دسترسی به اطلاعات علمی، موجب می شود که پدیداری اثر افزایش یابد که خود افزایش مطالعه اثر را به دنبال دارد و با قابل دسترس بودن اثر در سطح وسیع و به کارگیری فناوری های نوین اطلاعاتی و ارتباطی تأثیر تحقیق از طریق دریافت استناد بیشتر، افزایش می یابد. با توجه به رشد فزاینده قیمت منابع علمی و بودجه اندک کتابخانه ها و تقاضای جامعه علمی، نقش کتابداران در شرایط جدید دسترسی آزاد به منابع چیست؟ بدون شک یک کتابدار وظیفه شناسایی منابع معتبر دسترسی آزاد، آگاهی رسانی و آشنایی محققان و کاربران با این منابع و ایجاد درگاهی به منظور جستجو و قابل دسترس کردن منابع را بر عهده دارد.

دکتر محمد رضا قانع

رژیم اطلاعاتی: مصرف آگاهانه (معرفی یک کتاب)

گردآوری و ترجمه: زهرا نامور (کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری؛ دانشجوی دکترای علم اطلاعات و دانش‌شناسی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران)

مقدمه

همانطور که مصرف تنقلات، فست‌فودها و غذاهای بی‌ارزش می‌تواند باعث بیماری چاقی گردد، آیا مصرف اطلاعات بی‌ارزش نیز می‌تواند به تناسب ذهنی و قوای ذهنی ما آسیب و خدشه‌ای وارد کند و باعث فقر دانشی و بیماری چاقی اطلاعاتی گردد؟ گاهی شما ممکن است تغذیه مناسبی را دریافت کنید اما لزوماً رژیم غذایی متعادلی را مصرف نمی‌کنید. به همان اندازه که رژیم غذایی ضعیف انواع مختلفی از بیماری‌ها را شامل می‌شود، رژیم‌های اطلاعاتی ضعیف نیز اشکال جدیدی از جهل و نادانی را برای ما به ارمغان می‌آورند، که به دلیل فقدان اطلاعات نیست، بلکه ناشی از مصرف بیش از اندازه آن است. همچون یک رژیم غذایی سالم و طبیعی، رژیم اطلاعاتی صرفاً درباره مصرف کم اطلاعات نیست، بلکه به یافتن اطلاعات صحیح برای فرد مفید و موثر است، مربوط می‌باشد. به طوریکه می‌توان گفت گاهی کاهش میزان توجه افراد صرفاً به دلیل پیری و کهنه‌ت سن نیست، این مسئله ممکن است تحت تأثیر نوع مصرف اطلاعاتی افراد باشد؛ که برای حل این مشکل می‌توان از رژیم اطلاعاتی مناسب بهره برد. رژیم اطلاعاتی بر این فرضیه ساده استوار است: همانطور که رژیم غذایی متعادل برای سلامت جسمانی بسیار مهم است، مصرف اخبار و اطلاعات مناسب و متعادل نیز برای درک سالم و بهتر جهان ضروری است. یک رژیم اطلاعاتی مناسب به شما نشان می‌دهد که چگونه در این وضعیت اشباع اطلاعاتی جستجو کنید، از خواندن چه مطالب و موادی خودداری کنید و چگونه مطالب را برای خواندن گزینش نمایید. از این رو در عصر اطلاعاتی حاضر داشتن یک رژیم اطلاعاتی مناسب و متعادل همچون یک رژیم غذایی که برای جسم مناسب است می‌تواند ما را از بسیاری مشکلات مثل عدم تمرکز نجات دهد.

کتاب "رژیم اطلاعاتی: مصرف آگاهانه"، یکی از آثار مفید و ارزشمند درباره مصرف اطلاعات و مسائل مربوطه است، که می‌تواند برای بسیاری از افراد از جمله شما که ممکن است روزانه با انبوهی از رایانامه‌ها، خبرها، اطلاعیه‌ها و ... روبرو هستید و یا اگر عضو شبکه‌های اجتماعی می‌باشید و به دلیل جذابیت‌های اینگونه شبکه‌ها و وجود اطلاعات فراوان، از مدیریت زمان خود عاجزید، اثری مفید، ارزشمند و کارآمد باشد.

درباره نویسنده

کلی جانسون به دلیل حمایت از منابع اطلاعاتی دسترسی آزاد در دولت فدرال آمریکا و مشارکت در تهیه داده‌های شفاف و قابل دسترسی که با بودجه عمومی تهیه شده است، مشهور می‌باشد. همچنین او آغازگر اولین تبادل دانش اینترنتی می‌باشد. طرح‌های او بر بیماری چاقی اطلاعاتی، رژیم‌های اطلاعاتی و مسئولیت‌های اجتماعی متمرکز است. در سال ۲۰۰۹ وی به مدت یک سال از سازندگان جامعه منابع دسترسی آزاد گوگل-آیلی بود. جانسون پیشگام در بکارگیری توانایی پیش نمایش خلاصه‌ها در نتایج جستجو می‌باشد. او سخنران ثابت در رویدادهایی مثل OSCON، نمایشگاه دولت ۲.۰، نمایشگاه وب ۲.۰ است و مطالبی را در مورد راههای دسترسی بیشتر به اطلاعات ارائه نمود. حوزه‌های تخصصی او عبارت است از: رسانه‌ها، دولت، سیاست، رژیم‌های اطلاعاتی، اضافه بار اطلاعاتی، منابع دسترسی آزاد، آموزش، نویسندگی، مشاوره و ... زندگی جانسون وقف ارائه دسترسی بسیار افراد به حقایق درباره آنچه که در جوامع آنها، شهرهایشان اتفاق افتاده شده است.

معرفی کتاب

کتاب "رژیم اطلاعاتی: مصرف آگاهانه"، در سه بخش و یازده فصل در سال ۲۰۱۲ توسط انتشارات ایلی مدیا منتشر شد. بخش نخست که مقدمه است، خود دارای شش فصل است. در این کتاب نویسنده در فصل دوم با عنوان: "اطلاعات، قدرت و بقا" به این مسئله که دانش قدرت است با رویکرد اضافه بار اطلاعاتی می پردازد. در این کتاب، نویسنده پیشنهاد می کند، در مورد آنچه می خوانید، مشاهده می کنید و می شنوید، گزینشی عمل کنید. همچنین این مسئله را که ما چگونه به مرحله بیماری چاقی فکری دچار می شویم و آنچه که یک رژیم ضعیف را تشکیل می دهد را توصیف و تشریح می نماید. در این راستا، روش هایی را نیز برای بهبود کیفیت اطلاعات مصرفی ما، پیشنهاد داده است. بخش عمده کتاب مربوط به خطرات ناشی از رژیم های اطلاعاتی کنونی ماست. اگر شما به دنبال انگیزه ای برای ایجاد تغییری اساسی در نگرش خود نسبت به دریافت اطلاعات هستید، با انتخاب این اثر به گزینش خوبی دست زده اید.

قیاسی که در این کتاب توسط نویسنده، کلی جانسون، ارائه شده است و فرضیه ساده رژیم اطلاعاتی را تشکیل می دهد عبارت است از: همانطور که رژیم غذایی متعادل برای سلامت جسمی بسیار مهم است، مصرف اخبار و اطلاعات رژیمی مختلف نیز برای درک سالم و بهتر جهان ضروری است. در واقع نویسنده در قیاسی جالب رژیم غذایی مطرح برای جسم را در برابر رژیم اطلاعاتی برای روح و ذهن انسان قرار می دهد و این ایده باعث ترغیب مخاطب به خواندن کتاب می گردد. جانسون در این کتاب ضمن بررسی وضعیت تولید و مصرف اطلاعات در جامعه آمریکا، نقش اطلاعات در طول تاریخ را نیز بیان می کند و ضرورت پیروی از رژیم اطلاعاتی برای افرادی که تلاش دارند در جامعه به صورتی هوشمندانه، عاقلانه و تولیدگر رفتار کنند، تشریح شده است. نویسنده اثر معتقد است که الگوی فعلی مصرفی اطلاعات ما می تواند هم برای جسم و هم برای ذهن ما ناسالم باشد؛ در واقع نویسنده با مقایسه مصرف غذا و مصرف اطلاعات توانسته است درک حقایق نظری ارائه شده در کتاب را آسان کند.

اگر ما همچون مدیریت مصرف غذایی خود شروع به مدیریت مصرف اطلاعات خود کنیم چه می شود؟

کتاب "رژیم اطلاعاتی: مصرف آگاهانه" اثر جالبی است که مانند بحثی آزاد تنظیم یافته است. در این کتاب، نویسنده با این تشبیه که مصرف اطلاعات با تغذیه مغذی مرتبط است، پیش می رود. در نتیجه با آغاز داستان حرکت به سمت حوزه فراهم آوری اطلاعات و صنعتی سازی اطلاعات، مقاصد نویسنده شفاف تر می شود. مطالب ارائه شده بسیار جذاب است و تصویری از تبدیل اطلاعات به فست فود که خوشمزه و آسان جذب است، اما دارای ارزش غذایی محدود و مخرب می باشد، ترسیم می کند.

نویسنده با بررسی عمقی، اهداف بسیاری از محبوب ترین فراهم آورندگان اطلاعات در اینترنت و از طریق رسانه های معمولی را افشا می سازد و به سمت بحث در مورد راه هایی که می توانیم و باید با طوفان اطلاعاتی به خاطر خودمان مبارزه کنیم، تغییر مسیر می دهد. این اثر کتابی تفکر برانگیز است که دربردارنده چالش هایی در خصوص حفظ سلامت ذهنی و روانی در عصر انفجار و آلودگی اطلاعات است. تشبیه رژیم غذایی و رژیم اطلاعاتی بسیار مناسب است و نشانه هایی همچون عدم تمرکز را مورد بررسی قرار داده و راه حل هایی مانند فیلترینگ، تناسب و سازگاری را ارائه می دهد.

تغذیه جسم و تغذیه روح

استفاده از برجسب اطلاعات - همچون تغذیه - در این کتاب، که کاری خلاقانه و همراه با شوخ طبعی است، بسیار جذاب است. او مقایسه هایی را با مصرف غذایی و بیماری چاقی مفرط ترسیم می کند و نشان می دهد همانطور که برخی غذاها برای ما مضر است و منجر به بیماری چاقی می شود، بنابراین فزونی اطلاعاتی نیز متقابلاً برای ما بد است و می تواند منجر به مصرف بیش از حد اطلاعات شود.

کلی جانسون پیشینه ای هیجان انگیز و جذاب از تغییرات مشابهی که در تولید غذا و اطلاعات وجود دارد با هدف سلامتی، بیان می کند. این کتاب به کنترل رژیم اطلاعاتی توجه خاص دارد.

این اثر چشم اندازی واقعی از بیماری چاقی، اعتیاد تلویزیونی و مشکلات مشابه، همراه با داده هایی درباره خروجی های اطلاعاتی و توانمند ساختن خوانندگان کتاب برای جستجوی منابعی که باعث تقویت ذهن سالم می گردد، ارائه می کند. با مطالعه اولین فصل از این کتاب خواننده در می یابد که تجارت اطلاعات چگونه عمل می کند. مقایسه را در رژیم غذای و رژیم اطلاعاتی با نمونه عملی انجام داده است. مثلاً همانطور که ممکن است ما غذای مرغ بریان را سفارش دهیم اما وقتی سفارش خود را دریافت می کنیم ممکن است چیزی متفاوت از آن کیفیت مورد انتظار ما باشد، در دریافت اطلاعات وقتی خبری یا مطلبی را می خوانیم ممکن است عنوان خیره کننده ای داشته باشد اما محتوای غنی و دارای اطلاعات مفیدی نباشد. در بخشی دیگر از این اثر با عنوان « به جمع بیماران چاقی اطلاعاتی، خوش آمدید » در باره نادانی، جهل شناسی، پایان معرفت شناختی، و عدم موفقیت فیلتر و ناتوانی آن صحبت می شود.

فصل ششم با عنوان « علائم بیماری چاقی اطلاعاتی » در باره ارتباط بین بیماری های چاقی، عدم حس زمان، خستگی و فرسودگی دقت و توجه افراد، فقدان وسعت نظر اجتماعی و احساس تحریف واقعیت صحبت شده است. در فصول کتاب در مورد حس سالم شوخ طبعی، تناسب دقت و توجه به نیروی اراده، سنجش و اندازه گیری، حذف و آموزش و اینکه حواس پرتی می تواند خوب باشد، مطالبی ارائه گردیده است.

فصل دهم با عنوان چگونه مصرف کنیم از مسائلی مانند آگاهانه مصرف کنیم، موضعی مصرف کنیم، کم آگاهی، تنوع و تعادل در مصرف اطلاعات صحبت شده است. در فصول آخر جانسون پیشنهاد " رژیم اطلاعاتی " را مطرح کرده است. نمونه ای از راهکار عملی او در این مورد چنین است: ما به ازاء هر کار مفید، یک دقیقه استفاده از " یک شبکه اجتماعی " است.

سخن پایانی

نیم قرن پیش، باهوش ترین ذهن های نسل بشری بر روی فرستادن انسان به کره ماه فعالیت می کردند. امروزه، متخصصان برای فیس بوک و سایر شبکه های علمی و اجتماعی فعالیت می کنند؛ جف هامر باچر این مسئله را اینگونه تعبیر کرده است که : " بهترین مغزهای نسل من درباره اینکه چگونه مردم را ترغیب به رصد تبلیغات کنند، می اندیشند ". به نظر می رسد این کتاب یکی از کتاب هایی است که خواندنش می تواند برای هر فردی لازم باشد. گرچه مثال ها و نمونه های کتاب بر ایالات متحده متمرکز است اما برای سایر افراد غیر آمریکایی نیز می تواند مفید و قابل فهم باشد. این کتاب می تواند در دبیرستان ها نیز به عنوان ابزاری برای بهبود تفکر و ارتباطات آینده رژیم اطلاعاتی ما مورد مطالعه قرار گیرد و برای کلیه دانشجویان رشته های مختلف مفید باشد و برای کسانی که در جست وجوی اطلاعات قابل دسترس غرق هستند و یا کسانی که در رایانامه ها، وب گاه های رسانه های اجتماعی، یا دیگر پایگاه های اطلاعاتی پیوسته در حال گشت و گذار هستند و باعث غفلت آنها از دنیای واقعی می شود، پیشنهاد می گردد.

این کتاب به نوعی به خواننده در پرهیز از مصرف غیر ضروری اخبار تایید نشده، اخبار اشتباه و فریبنده و بیش از حد پردازش شده کمک می کند و اثری خواندنی در عصر اطلاعات دارای اضافه بار اطلاعاتی همراه با سبکی جذاب و سرگرم کننده می باشد. روش هایی که در این کتاب برای توسعه کیفیت اطلاعات مصرفی مطرح می شود، روش هایی پایه، صریح و هوشمندانه است. این کتاب به اینکه چگونه می توانیم خود را در طوفان اطلاعاتی که هر روزه با آن روبرو هستیم، مجهز کنیم، نگاهی ارزشمند دارد و نیاز به تفکر واقعی درباره نوع اطلاعات مصرفی ما را ترسیم می کند.

کتاب دارای نگارشی خوب و پوشش دهنده ی موضوعاتی است که بسیاری از مردم باید با آن آشنا شوند. پیشنهاد می گردد که هر فردی با هر علاقه ای از اشکال اطلاعات مصرفی، نسخه ای از کتاب را تهیه کند و با مطالعه آن چارچوب ذهنی خود را در این رابطه ساختار بخشد.

امید است که با مطالعه این کتاب مزایای ذهنی سالم را همانطور که جسمی سالم را با رژیم غذایی دریافت می کنید، از این رژیم اطلاعاتی نیز دریافت نمایید. می توان این اطمینان را به خواننده داد که از مطالعه این کتاب قطعاً لذت خواهد برد.

منبع:

1. Clay A. Johnson: The Information Diet: A Case for Conscious Consumption. Beijing; Sebastopol [Calif.] : O'Reilly Media, c2012/ 150 p. ISBN:9781449304683.
2. www.infodiet.com

برخی چالش های نشر کتاب در ایران

به اهتمام پردیس پرتو کارشناس علم اطلاعات و دانش شناسی مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری

چاپ ابزاری است برای نشر اندیشه و بازیافت آن، که در طول زندگی بشر به کار می‌رود. پس از اختراع خط، هیچ اختراعی به اهمیت چاپ نمی‌رسد، در واقع با اختراع چاپ دیوار انحصار دانش فرو ریخت، ارتباطات گسترده شد و بشریت از جهل و نادانی رهایی یافت. با اختراع خط و چاپ، فرهنگ شفاهی به فرهنگ نوشتاری تبدیل شد و در نتیجه آن، کتاب متولد شد. کتاب از عوامل مهمی است که در طول تاریخ در ماندگاری و بسط و گسترش تمدن بشری نقش به سزایی را ایفا کرده و با انتقال دانش، عقاید و آداب و رسوم در تعامل اندیشه و انتقال فرهنگ جوامع از نسلی به نسل دیگر موثر بوده است. در جامعه ما مشهور است که می‌گویند کار فرهنگی سودآور نیست. باز هم یک درجه بدتر، بسیاری معتقدند ورود به این حوزه به منزله گرفتار شدن در هفت‌خوانی است که گذشتن از آن دشوار به نظر می‌رسد؛ از دوندگی‌های طولانی برای دریافت انواع دوندگی‌های بسیار برای گرفتن انواع مجوز، تهیه کاغذ، سروکار داشتن با شبکه توزیع و بازاریابی بسیار سنتی که فقط معدود کتابفروشی‌های تهران و کتابفروشی‌های انگشت‌شمار شهرستان‌ها را پوشش می‌دهد، پیچیدگی‌های شرکت در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و گرفتن غرفه و... همه اینها که در نگاه اول تنها کلمه‌های ساده‌ای هستند، در عمل انرژی بسیاری از سرمایه‌گذاران صنعت نشر می‌گیرند و گاه آنها را پشیمان از ورود به این حوزه می‌کنند و اینها دلایلی کافی است تا بارها و بارها شاهد کناره‌گیری و تعطیلی انتشاراتی‌های متعدد در کشور باشیم.

اما آیا صنعت نشر در همه جای دنیا با چنین دشواری‌هایی روبه‌رو است؟ نگاهی به فهرست برترین ناشران جهان نشان می‌دهد که حتی در دوره رواج وسیع اینترنت پرسرعت و انبوه شبکه‌های تلویزیونی خصوصی، صنعت نشر کتاب به صورت بالقوه می‌تواند همانند هر صنعتی، از سودآوری و رونق بالایی برخوردار باشد. موضوع مهم این روزها در صنعت نشر موضوع کاغذ و کتابخوانی است. هر روز از گوشه و کنار به کرات می‌شنویم که ناشران از نبود یارانه کاغذ گلهمندند، در حالی که پیش از این ناشران یارانه کاغذ می‌گرفتند. این در حالی است که برخی نشریات کم محتوا با مطالب نازل بخش قابل توجهی از کاغذ را هدر می‌دهند یا در بسیاری اوقات تبلیغات گسترده با چاپ‌های رنگی در تیراژ بالا بخش عظیمی از کاغذ را مصرف می‌کند. مساله دیگر آن است که برخی مواقع در طول سال کنگره‌ها و نشست‌هایی برگزار و برای آنها انبوهی پوستر منتشر می‌شود. به نظر می‌رسد کار تبلیغات چنین کنگره‌هایی را می‌توان با پیامک و یکی یا دو پوستر بزرگ انجام داد. از سوی دیگر گاهی اوقات مشاهده می‌شود که دعوت‌نامه‌هایی با بهترین پاکت‌های رنگی در قطع‌هایی بزرگ برای برخی نشست‌ها که هیچگونه ویژگی منحصر به فردی در آنها وجود ندارد ارسال می‌شود و به معنای درست کلمه کاغذ از این طریق هم هدر می‌رود.

سرعت تحولات در دنیای نشر بالاست که این تحولات در جهت دسترسی آسان‌تر به جریان اطلاعات در حرکت است. حوزه فرهنگ مکتوب یا به عبارتی نشر، که در همه کشورهای جهان شالوده و بدنه فرهنگ و علم محسوب می‌شود از حوزه‌هایی است که به دلیل بنیه ضعیف، همواره حتی در کشورهای توسعه‌یافته مورد حمایت دولت‌ها بوده است و تلاش می‌شود تا با قوانین حمایتی بسترهای رشد این صنعت هموارتر شود. در حقیقت ما با مجموعه‌ای از مشکلات مواجه هستیم که با کم شدن تقاضا برای کتاب و کاهش سطح کتابخوانی در کشور و افت شمارگان کتاب تا سطح ۱۰۰۰ نسخه روز به روز بر تعداد این مشکلات افزوده می‌شود. با توجه به این مسئله که بازار کتاب در حال تغییر است، توسعه دهندگان صنعت نشر، تولیدات را در قالب جدید معرفی می‌کنند و خوانندگان را ملزم به استفاده از کتاب‌های الکترونیک به جای کتاب‌های چاپی می‌نمایند. مطالب فوق چالش‌های نشر کتاب را صرفاً فهرستوار ارائه نموده است.

توضیح: نوشتار فوق از منابع زیر گردآوری شده است.

منابع:

- خبرگزاری دانشجو (۱۳۹۲). چالش های حقوق مؤلفان و ناشران بررسی شد. <http://www.iranpatent.ir>
 - درویش زاده، علیرضا (۱۳۹۴). چالش های نشر در هرمزگان با حضور صاحب نظران. تابناک.
 - راکعی، فاطمه (۱۳۹۳). چالش های نشر در ایران. خبرگزاری کتاب ایران.
 - سرشار، محمد (۱۳۹۱). ضرورت بررسی چالش های نشر و محتوای کتاب ها. روزنامه کیهان.
 - میرزابابایی، حامد (۱۳۹۴). چالش های اقتصاد نشر و ضرورت حمایت زیرساختی. روزنامه جام جم
- <http://press.jamejamonline.ir/Newspreview/1720916477859742281>
- A Strategic Study for the Book Publishing Industry in Ontario, FINAL REPORT, CASTLEDALE INC. in association with Nordicity, September 11, 2008.

میثم جوان بخت

نهاد کتابخانه های عمومی استان فارس،

کارشناس امور کتابخانه های استان فارس

کتابخانه جایی است که مردم صدای خود را پایین می آورند و شعور خود را بالا می برند (ریچارد آرمر)

مقدمه

به باور برخی، در روزگاری که پدیده‌هایی همچون رادیو، تلوزیون، ویدئو، کامپیوتر، ماهواره و شبکه های اجتماعی در همه جا ریشه دوانده و شاخه گسترانده اند، سخن گفتن از کتاب و نقش آن در زندگی بشری، دشوار است. اینان بر این پندارند که با پیدایی هر رسانه نوینی، پدیده پیشین رنگ می بازد و عرصه را وا می نهد. کتاب و در مفهوم گسترده تر، فرهنگ مکتوب، همواره در زندگی بشر تاثیر نهاده و مهمترین ابزار در رساندن یافته های جمعی به گروه دیگر بوده است. کتاب بود که اندیشه علمی شرقیان را به ساکنان مغرب زمین آموخت، کتاب بود که تجربه های ارزشمند غربیان را برای خاور نشینان به ارمغان آورد، کتاب بود که تاریخ کهن انسانی را در جای جای کره خاکی به ما شناساند و کتاب است که اکنون معارف بشری را از نسلی به نسل دیگر انتقال می دهد و می گستراند (استیچویچ، ۱۳۷۳: ۱۴).

با وجود حضور ارزشمند رسانه های نوین بر این باوریم که کتاب، منابع مکتوب و کتابخانه ها، به ویژه کتابخانه های عمومی و به تعبیر دیگر دانشگاه مردم همراه با این کاروان در این پویه بی شکیب، همچنان نقش خود را در توسعه فرهنگی که خود یکی از عوامل مهم در توسعه جوامع و ارتقای همه جانبه کشورهاست حفظ کرده و در رقابت با پدیده های نوین خالص تر و ناب تر شده است.

در سراسر تاریخ فرهنگ، کتابخانه به عنوان نهاد اجتماعی بازتابی از شرایط زمانی و مکانی بوده است. کتابخانه عمومی به عنوان یک سازمان آموزشی دارای دانشجویانی است که از راه خود آموزی فردی کل دانی جامعه را ترفیع می دهد. کتابخانه عمومی که آن را دانشگاه مردم خوانده اند دانشگاهی است که استادان و مدرسان آن کتابدارند. در کتابخانه های عمومی بر خدمات اجتماعی در سطح محلی تاکید شده است، در ایجاد کتابخانه های عمومی فرض بر این نهاده شده که یک انسان هر چه بیشتر بداند فرد مفیدتری به حال جامعه خواهد بود. (ابرامی، ۱۳۷۹: ۸۲)

تاریخچه کتابخانه های عمومی

سابقه دسترسی همگانی و عمومی به کتابخانه ها به قبل از قرن نوزده میلادی می رسد. در مشرق زمین و در تمدن اسلامی با شکل گیری کتابخانه هایی که وقف عام بودند به نوعی دسترسی عمومی به کتابخانه ها ممکن شد ولی کتابخانه های عمومی به مفهوم واقعی آن از قرن نوزده و اوایل قرن بیستم شکل گرفت و به رشد همه جانبه خود ادامه داد.

از نظر تاریخی در ایران شاید بتوان کتابخانه های مدارس دینی، ربع ها، نظامیه ها و مساجد را که بیشتر کتب آنها وقف عام بودند را به نوعی کتابخانه های عمومی و نیمه عمومی در تاریخ ایران محسوب کرد، اما از اولین کتابخانه های عمومی به مفهوم امروزی آن می توان از "کتابخانه بلدیة تهران" که توسط شهرداری وقت تهران در سال ۱۳۰۵ تاسیس گردید و یا کتابخانه پارک شهر تهران در سال ۱۳۴۰ نام برد (مزینانی، ۱۳۸۲: ۱۹۴). که بعد از آن هم بتدریج تعداد کتابخانه های عمومی و بویژه در پارکهای تهران و شهرستان های بزرگ ایران افزایش یافت.

تاریخچه کتابخانه های عمومی استان فارس

هر چند شکل گیری کتابخانه های عمومی در استان فارس مانند سایر نقاط با کتابخانه های مساجد، مدارس دینی، بقاع متبرکه ای مانند شاهچراغ (ع)، کتابخانه خانقاه احمدی، کتابخانه مدرسه خان شروع شده (پورامید، ۱۳۸۵، ص ۱۱۸۱) اما از اولین کتابخانه های عمومی در استان فارس که در آنها خدمات معمول و امروزی کتابخانه های عمومی از جمله امانت منابع اطلاعاتی، عضو گیری و ... ارائه گردید، می توان از کتابخانه ملی پارس با نام فعلی کتابخانه عمومی شهید آیت الله دستغیب (تاریخ افتتاح سال ۱۳۲۷)، کتابخانه حافظیه (تاریخ افتتاح سال ۱۳۴۱)، کتابخانه آستان مقدس احمدی (ع) (تاریخ افتتاح سال ۱۳۴۳)، کتابخانه ملا محمد شفیع ارسنجانی (تاریخ افتتاح سال ۱۳۴۵)، کتابخانه اندیشه اوز لارستان (تاریخ افتتاح سال ۱۳۴۶) و کتابخانه شهید جاویدی فسا (تاریخ افتتاح سال ۱۳۴۶) نام برد (جوان بخت، ۱۳۹۰؛ پورامید، ۱۳۸۵: ۱۱۸۹؛ شناسنامه کتابخانه عمومی کشور، ۱۳۷۰: ۶۰۹).

با تصویب اولین قانون مستقل کتابخانه های عمومی در سال ۱۳۴۴ با تأکید بر اداره کتابخانه های عمومی با محوریت هیأت امانا و انجمن های شهرستانی و تخصیص ۱/۵ درصد در آمد شهرداری ها (نگاهی گذارا به کتابخانه های عمومی کشور، ۱۳۸۹: ۵) به مرور به تعداد کتابخانه های عمومی کل کشور افزوده شد تا جایی که آمار کتابخانه های عمومی استان فارس در سال ۱۳۷۰ به ۳۱ باب کتابخانه رسید (شناسنامه کتابخانه عمومی کشور، ۱۳۷۰: ۶۰۵).

با تصویب قانون "تأسیس و نحوه اداره کتابخانه های عمومی" در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۱۷ مجلس شورای اسلامی و تأیید شورای نگهبان در تاریخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۵ کتابخانه های عمومی به "نهاد غیر دولتی" تبدیل شد و به روند رو به رشد خود ادامه داد و در حال حاضر استان فارس دارای ۲۰۱ کتابخانه عمومی در سراسر استان است که از این بین ۱۶۱ کتابخانه زیر نظر مستقیم نهاد کتابخانه های عمومی استان فارس و ۴۰ کتابخانه با مشارکت سازمان هایی از قبیل شهرداری ها، سازمان هلال احمر، سازمان زندان ها، سازمان اوقاف و امور خیریه، عقیدتی سیاسی ارتش و ... اداره می شود. هر چند بیشتر کتابخانه های عمومی در شهرهای استان فارس قرار دارد ولی روستاهای استان فارس نیز از کتابخانه های عمومی بی بهره نبوده اند و در ۴۱ روستا کتابخانه عمومی دایر است.

کتابخانه های شهری و روستایی در بخش های مختلفی ارائه خدمات می دهند که می توان به بخش هایی مانند مخزن و امانت منابع، نشریات، سمعی بصری، نابینایان، مرجع، کودکان و نوجوانان، نسخ خطی، اینترنت و ... اشاره کرد. بخش مخزن و امانت کتابخانه های عمومی استان فارس با دارا بودن بیش از دو میلیون نسخه کتاب این منابع اطلاعاتی را در اختیار جویندگان علم و دانش قرار می دهد، علاقه مندان به حافظ پژوهی و سعدی پژوهی می تواند با مراجعه به مخزن کتابخانه حافظیه واقع در آرامگاه و کتابخانه سعدی واقع در آرامگاه سعدیه از منابع غنی این کتابخانه ها بهره مند شوند. بخش نشریات کتابخانه های عمومی و بویژه بخش نشریات کتابخانه عمومی شهید آیت الله دستغیب علاوه بر نشریات جاری، آرشیوی غنی از نشریات و مجلات دوره قاجاریه و پهلوی را داراست. بخش نابینایان کتابخانه حسینعلی رئیس اردکانی واقع در شهر شیراز با دارا بودن منابع غنی از کتاب های گویا و بریل و ارسال رایگان این منابع به نابینایان کتابخوان یکی از بهترین مراکز فعال کشور در زمینه تولید منابع مطالعاتی گویا است.

یکی دیگر از بخش های جدایی ناپذیر کتابخانه عمومی استان فارس بخش کودکان است که با ارائه خدماتی از قبیل قصه گویی، کتاب خوانی، داستان خوانی، مسابقه نقاشی، مسابقه نویسندگی، خلاصه نویسی و سایر فعالیت ها در کنار امانت کتابهای کودکان که بر اساس گروه سنی در قفسه ها قرار گرفته است، مکانی مناسب برای رشد فردی، فراگیری رفتارهای مناسب اجتماعی و ایجاد عادت به مطالعه به وجود آورده و تاثیر شگرفی در رشد و شخصیت کودکان عضو کتابخانه داشته است. لازم به ذکر است که خدمات ارائه شده در بخش کودکان برای خردسالان و کودکان در کتابخانه های عمومی به صورت رایگان است.

کتابخانه های عمومی استان فارس علاوه بر امانت منابع اطلاعاتی فعالیت های فرهنگی دیگری از قبیل برگزاری جلسات نقد کتاب، نشست کتابخوان، کلاس های آموزشی، کتاب درمانی (مشاوره حضوری با محوریت کتاب)، مشاوره تلفنی کتاب، مسابقات کتابخوانی، معرفی تازه های چاپ و نشر، جلسات شب شعر، برپایی نمایشگاه های کتاب، مراسم رونمایی کتاب و ... برگزار می کنند

ارائه خدمات در اکثر کتابخانه های عمومی به صورت قفسه باز است و اعضای کتابخانه خود می توانند شخصا کتاب ها را از قفسه ها بردارند و کتابها به سادگی در دسترس اعضا قرار دارد. نظام رده بندی مورد استفاده نظام رده بندی دهدهی دیویی است و اعضا کتابخانه ها می توانند با استفاده از نرم افزار تحت وب سامان به آدرس اینترنتی www.samanpl.ir به جستجو در منابع همه کتابخانه های عمومی استان فارس بدون مراجعه حضوری بپردازند

کتابخانه های عمومی استان فارس در حال حاضر با بیش از ۱۱۰ هزار عضو در زیربنای به مساحت ۶۴ هزار مترمربع با مجموعه ای منظم و بیش از دو میلیون نسخه از منابع مکتوب و مضبوط در اشکال مختلف با هدف فراهم نمودن نیازهای اطلاعاتی، علمی، پژوهشی، آموزشی، تفریحی و غنی سازی اوقات فراغت عموم افراد جامعه قطع نظر از سن، نژاد، جنسیت، مذهب، ملیت، زبان یا موقعیت اجتماعی آنها، با دارا بودن بیش از ۳۵۰ نیروی کتابدار به ارایه ی خدمات کتابداری و اطلاع رسانی می پردازد و همه روزه از ساعت ۰۷:۳۰ تا ۱۹:۳۰ پذیرای جویندگان علم و دانش هستند.

گروه های استفاده کننده از کتابخانه های عمومی در استان فارس با توجه به بخش های مختلف کتابخانه متنوع می باشد. کاربران بخش مرجع کتابخانه ها بیشتر دانشجویان دوره های مختلف تحصیلی، پژوهشگران و محققان حوزه های مختلف علوم و کسانی که در تلاشند تا برای پرسش های خود پاسخ درست و معتبر بیابند، هستند و سعی می کنند با مراجعه به این بخش از کتابخانه و استفاده از امکانات بخش و راهنمایی های کتابدار به پاسخ مورد نظر دست یابند. کاربران بخش کودکان بیشتر گروه سنی زیر ۱۴ سال می باشند، کاربران بخش نسخ خطی محققین، دانشجویان رشته تاریخ و کلیه کسانی هستند که می خواهند در خصوص نسخه های خطی پژوهش انجام دهند و یا از آن ها استفاده کنند، کاربران بخش نابینایان، افراد کم بینا و نابینا از کل کشور شامل می شوند، دیگر بخش های کتابخانه برای کلیه عموم شهروندان بدون هیچ محدودیت سنی، جنسیتی و ... با ارائه یک قطعه عکس، فتوکپی شناسنامه یا کارت ملی، تمکیل فرم عضویت و پرداخت مبلغ عضویت قابل استفاده است. همچنین لازم به ذکر است که با توجه به طرح عضویت سراسری که در حال حاضر در کتابخانه های عمومی استان اجرا می شود با عضویت در هر یک از کتابخانه های عمومی اعضا کتابخانه می توانند از خدمات سایر کتابخانه های عمومی نیز استفاده کنند.

منابع و مآخذ :

۱. ابرامی، هوشنگ (۱۳۷۸). شناختی از دانش شناسی. به کوشش رحمت الله فتاحی. تهران: کتابدار، ۱۳۷۸.
۲. استیپچویچ، الکساندر. (۱۳۷۳). کتاب در پویه تاریخ. ترجمه حمیدرضا آژیر، حمیدرضا شیخی. مشهد: آستان قدس رضوی، بنیاد پژوهش های اسلامی، ۱۳۷۳؛
۳. پورامید، فاطمه (۱۳۸۵). "کتابخانه های فارس". دایره المعارف کتابداری و اطلاع رسانی. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ج. ۲، ص. ۱۱۸۱
۴. جوان بخت، میثم (۱۳۹۰). "کتابخانه آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) در گذر زمان". کتاب ماه کلیات، سال چهارم، شماره چهارم، شماره ۱۶۰، فروردین .
۵. شناسنامه کتابخانه های عمومی کشور، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. دبیرخانه هیات امنای کتابخانه های عمومی کشور. ۱۳۷۰.
۶. مزینانی، علی. کتابخانه و کتابداری، تهران: سمت، ۱۳۸۲..
۷. نگاهی گذارا به کتابخانه های عمومی کشور، تهران: نهاد کتابخانه های عمومی کشور. ۱۳۸۹.

توسط زهرا شاه نظر نژاد خالصی
(کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی در گرایش مدیریت اطلاعات واحد بین الملل دانشگاه
شیراز و بازرس انجمن و سرپرست کمیته روابط عمومی و امور کتابخانه های انجمن کتابداری و اطلاع رسانی
ایران - شاخه فارس).

★ اولین نشست مشترک انجمن کتابداری فارس با مدیر کل نهاد کتابخانه های عمومی

نشست مشترک اعضای هیئت مدیره انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران- شاخه فارس با مدیر کل نهاد کتابخانه های عمومی استان فارس برگزار شد. پیرو مکاتبه انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران- شاخه فارس با مدیر کل نهاد کتابخانه های عمومی استان فارس، جناب آقای سید محمد امین جعفری حسینی جهت برگزاری نشستی مشترک با اعضای هیئت مدیره انجمن در زمینه محورهای همکاری انجمن با نهاد و پیگیری های به عمل آمده، جلسه ای روز سه شنبه مورخ ۹ تیرماه ۱۳۹۴ از ساعت ۱۰:۳۰ تا ۱۲ در دفتر مدیر کل کتابخانه های عمومی استان فارس با شرکت اعضای هیئت مدیره انجمن برگزار شد. در این جلسه دو طرف ضمن بیان اهداف و سیاست های خود به بحث و تبادل نظر در زمینه محورهای همکاری با یکدیگر پرداختند. در نهایت تصمیمات به شرح زیر اتخاذ گردید:

۱. برگزاری نشست صمیمی اعضای هیئت مدیره انجمن با کتابداران استان فارس به ویژه کتابداران کتابخانه های عمومی استان و همچنین دانشجویان جدید الورد علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه های استان .
۲. اعلام نیازهای کتابخانه های عمومی جهت برگزاری کارگاه های توانمندسازی کتابداران به انجمن و برنامه ریزی انجمن جهت برگزاری این کارگاه ها.

۳. عضویت تمامی کتابداران شاغل در کتابخانه های عمومی فارس (۳۱۶ نفر) در انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران- شاخه فارس با قبول پرداخت هزینه عضویت از سوی مدیر کل محترم نهاد کتابخانه های عمومی استان. برگزاری نشست مشترک دیگری در اواخر مرداد ماه یا اوایل شهریور ماه بین مدیر کل و اعضای هیئت مدیره انجمن در مورد زمینه های همکاری بیشتر انجمن و نهاد.

★ دومین نشست هیأت مدیره انجمن کتابداری - شاخه فارس با مدیر کل نهاد کتابخانه های فارس

دومین نشست مشترک اعضای هیأت مدیره انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران- شاخه فارس با مدیر کل نهاد کتابخانه های عمومی استان فارس برگزار شد. در این جلسه پس از بحث و تبادل نظر تصمیم گرفته شد که در آبان ماه به مناسبت هفته کتاب نشستی با کتابداران استان با حضور جناب آقای دکتر محمد حسین دینانی و سرکار خانم دکتر مهری پریخ در سالن شهید آیت اله دستغیب واقع در حرم حضرت شاهچراغ (ع) برگزار شود.

✱ سومین نشست هیئت مدیره انجمن کتابداری فارس با مدیر کل نهاد کتابخانه های استان

سومین نشست مشترک اعضای هیئت مدیره انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس با مدیر کل نهاد کتابخانه های عمومی استان فارس روز شنبه مورخ ۲۱ شهریور ماه ۱۳۹۴ از ساعت ۱۱ تا ۱۲:۳۰ در دفتر مدیر کل کتابخانه های عمومی استان فارس برگزار شد. در این جلسه پس از بحث و تبادل نظر تصمیمات زیر اتخاذ گردید:

- برگزاری کارگاه "مقدمه ای بر شبکه های اجتماعی مجازی با رویکرد علم اطلاعات و دانش شناسی" ویژه دانشجویان علم اطلاعات و دانش شناسی.
- برگزاری کارگاه "آشنایی با مهارت های سواد اطلاعاتی" ویژه کتابداران.
- برگزاری کارگاه "آشنایی با منابع دسترسی آزاد. در هفته جهانی دسترسی آزاد (۱۹ تا ۲۵ اکتبر ۲۰۱۵ مصادف با ۲۷ مهر ماه لغایت ۳ آبان ماه ۱۳۹۴).
- برگزاری دومین نشست صمیمی کتابداران و متخصصان اطلاع رسانی استان در هفته پژوهش با موضوع: "پشتیبانی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی از فرایند پژوهش" با سخنرانی جناب آقای دکتر رحمت اله فتاحی

اخبار انجمن

جلسات انجمن

✱ چهارمین جلسه هیأت مدیره انجمن کتابداری

چهارمین جلسه هیئت مدیره انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس با شرکت اعضای هیئت مدیره در دبیرخانه انجمن واقع در کتابخانه ملی استان فارس برگزار گردید. در ابتدای جلسه دبیر انجمن گزارشی از کارهای انجام شده در طول یک ماه گذشته ارائه داد. انتشار و توزیع اولین شماره خبرنامه انجمن، تنظیم محورهای همایش اردیبهشت ماه ۱۳۹۵، و تعیین اعضای کمیته علمی و کمیته اجرایی همایش از جمله فعالیت ها در طول یک ماه گذشته بوده است. همچنین جلسه با مدیر کل کتابخانه های استان فارس در زمینه محورهای همکاری و تعیین موضوع قابلیت ها و جذابیت های رشته برای نشست صمیمی آبان ماه اعضای هیئت مدیره انجمن با کتابداران و دانشجویان استان فارس از دیگر فعالیت های ماه گذشته انجمن بود. در ادامه جلسه عنوان و سرفصل کارگاه ها از سوی مسئول محترم کمیته آموزش انجمن مطرح شده و با نظر اکثریت افراد مورد تأیید قرار گرفته و تصمیماتی اتخاذ گردید.

اخبار انجمن

کارگاه های آموزشی انجمن

✱ ستاد برگزاری همایش ملی چالش های نابینایان با همکاری انجمن علمی کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس، به برگزاری کارگاه آموزشی در تاریخ ۱۵ مهر ماه پرداخت. این کارگاه آموزشی با عنوان «آسیب شناسی شیوه تدوین مقالات علمی - پژوهشی» در سالن کنفرانس مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری واقع در شیراز - بلوار جمهوری اسلامی - خیابان جام جم در تاریخ چهارشنبه ۱۵ مهرماه ۱۳۹۴ از ساعت ۱۶:۳۰ الی ۱۸ برگزار شد.

✱ انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس دو کارگاه آموزشی تحت عنوان «آشنایی با مهارت های سواد اطلاعاتی» و «مقدمه ای بر شبکه های اجتماعی مجازی با رویکرد علم اطلاعات و دانش شناسی» ویژه کتابداران و همچنین «مقدمه ای بر شبکه های اجتماعی مجازی با رویکرد علم اطلاعات و دانش شناسی» ویژه دانشجویان، برگزار کرد. این کارگاه ها در تاریخ ۱۶ مهرماه ۱۳۹۴ در محل مرکز اسناد و کتابخانه ملی فارس واقع در خیابان حافظ برگزار شد.

تاریخچه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شیراز

برگرفته از وبگاه <http://mirzalib.shirazu.ac.ir/tarikhche.htm>

توسط زهرا شاه نظر نژاد خالصی

(کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی در گرایش مدیریت اطلاعات واحد بین الملل دانشگاه شیراز و بازرس انجمن و سرپرست کمیته روابط عمومی و امور کتابخانه های انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس).

کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شیراز، از کتابخانه های دانشگاهی بزرگ کشور است و حاصل تلاش ۲۸ ساله ای است که اکنون به رشد و بالندگی رسیده است. تاریخچه تشکیل کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شیراز به سالهای [۱۳۶۳] - ۱۳۶۵ باز می گردد. تا پیش از آن، این کتابخانه بخشی از کتابخانه دانشکده علوم یا کتابخانه ملاصدرا به حساب می آمد. طی سالهای یاد شده، مجموعه منابع مرتبط با علوم انسانی، علوم اجتماعی و علوم تربیتی کتابخانه ملاصدرا از سایر منابع جدا شده و به کتابخانه میرزای شیرازی که بعداً به "کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شیراز" تغییر نام داد، انتقال یافت.

فعالیت ها جهت احداث ساختمان کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد در اواخر دهه ۱۳۴۰ شروع شد (کارنامه سالانه کتابخانه مرکزی، ۱۳۶۵). در سال ۱۳۴۵ ه. ش کتابخانه ادبیات و علوم دانشگاه شیراز ایجاد می شود و در سال ۱۳۶۳ دانشکده ادبیات به همراه بخشی از کتابخانه ملاصدرا که شامل رده های ۴۰۰ تا ۷۰۰ و ۹۰۰ بوده است به ساختمان احداث شده در تپه ارم منتقل شده و تنها رده های ۵۰۰ و ۶۰۰ مربوط به علوم در کتابخانه ملاصدرا باقی می ماند.

کل زیربنای ساختمان جدید (فعلی) کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد حدود ۱۱۰۰۰ متر مربع و در چهار طبقه طراحی شده است. اما ساختمان فعلی کتابخانه در سه طبقه، مساحتی قریب به ۱۱۰۰۰ متر مربع را در بر می گیرد. طبقه اول (همکف) شامل: حراست فیزیکی، سالن مطالعه خواهران و برادران، نمازخانه، جایگاه جست و جوی منابع کتابخانه؛ طبقه دوم شامل: منابع مرجع، مجموعه کتابهای فارسی و عربی و لاتین، مجموعه جمعیت شناسی، مجموعه علوم تربیتی، میز امانت، مجموعه های خاص (مجموعه عباسپور، ایران شناسی، پروفیسور پوپ، ادبیات کودک)، نمایشگاه، اتاق زیراکس؛ طبقه سوم شامل: مدیریت کتابخانه، نشریات ادواری، پایان نامه ها، پایگاههای اطلاعاتی، بخش سفارش مقاله و طرحهای غدیر و امین، بخش های خدمات فنی کتابخانه و بخش نسخ خطی.

بودجه

بودجه سالانه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شیراز در سال مالی ۱۳۶۵ که نخستین سال فعالیت رسمی کتابخانه است، مبلغ ۶/۲۸۳/۰۰۰ ریال برای کتاب ها و نشریات فارسی و ۴۷/۰۰۰ دلار برای خرید کتاب ها و مجلات لاتین بوده است. حقوق و مزایا، هزینه های پستی و حمل و نقل، خدمات، قراردادهای سوخت و لوازم قابل مصرف و تهیه اثاثیه عموماً از بودجه دانشکده ادبیات و علوم انسانی تامین می شده است. جریمه دیرکرد در برگرداندن کتاب نیز که به حساب درآمد دانشگاه واریز می شده ۱۲/۱۲۰ ریال بوده است. بودجه سالانه در سال مالی ۱۳۶۶ که دومین سال فعالیت رسمی کتابخانه است، مبلغ ۷/۹۳۳/۰۰۰ ریال و جریمه دیرکرد واریزی به حساب درآمد دانشگاه ۱۶/۶۰۰ ریال بوده است....

رؤسای کتابخانه

نخستین رئیس ساختمان مستقل و جدید کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شیراز (۱۳۶۵ - ۱۳۶۸) دکتر جعفر مهاد بود. پروفیسور جعفر مهاد در تابستان سال ۱۳۶۵ کتابخانه میرزای بزرگ شیرازی (کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد) دانشگاه شیراز را تأسیس و راه اندازی کرد و تا سال ۱۳۶۸ رئیس این کتابخانه بود. دکتر مهاد کوشش نمود در زمان خدمت خود فارغ التحصیلان کتابداری را استخدام کند. گفتنی است مجموعه ی پروفیسور پوپ در زمان مدیریت ایشان به کتابخانه اهدا شد و پس از سازماندهی در طبقه دوم جای گرفت. کارنامه سالانه کتابخانه نیز در زمان مدیریت ایشان تدوین و چاپ شد.

نام و نام خانوادگی: جعفر مهاد
سال تولد: ۱۳۲۵ تبریز
رشته تحصیلی: علم اطلاعات و دانش شناسی
مرتبه علمی: استاد

دومین: دکتر حلیمه عنایت (۱۳۶۸-۱۳۷۱)، سومین: دکتر نظام الدین فقیه (۱۳۷۲-۱۳۷۳)، چهارمین: دکتر سید محمد مهدی جعفری (۱۳۷۳-۱۳۷۷)، پنجمین: آقای بابک پرتو (۱۳۷۸-۱۳۸۳)، ششمین: دکتر زهیرحیاتی (۱۳۷۸-۱۳۸۳)، هفتمین: دکتر سپیده علوی (۱۳۸۳-۱۳۸۴)، هشتمین: دکتر علیرضا انوشیروانی (۱۳۸۵-۱۳۸۸)، نهمین: دکتر زهیر حیاتی (۱۳۸۸-۱۳۸۹)،

دهمین رئیس کتابخانه (۱۳۸۹ - تاکنون) دکتر هاجر ستوده از اعضای هیات علمی بخش علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه شیراز است. در زمان مدیریت ایشان خرید و سازماندهی کتب الکترونیکی راه اندازی شد. سفارش اینترنتی رونق گرفت. جابجایی های مجموعه های خاص ، پایان نامه و نشریات انجام شد. طرح دیجیتالی کردن نسخ خطی مطرح و این مجموعه آفت زدایی، ضدعفونی و سازماندهی شد. همچنین الحاق سالن مرکز منطقه ای و راه اندازی کلاس کامپیوتر، مرکز سمعی بصری و تعمیرات اساسی کتابخانه در زمان مدیریت ایشان انجام گردید.

نام و نام خانوادگی: هاجر ستوده
سال تولد: ۱۳۵۰
رشته تحصیلی: علم اطلاعات و دانش شناسی
مرتبه علمی: دانشیار

نام انجمن
خبرنامه انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس
دوره اول، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۴

لیست کتابهای منتشر شده ی
انتشارات نوید شیراز در سال ۱۳۹۳

بخشی از کتابهای منتشر شده ی انتشارات نوید شیراز در سال ۱۳۹۳

عنوان کتاب	نویسنده	مترجم
دشتستونی (شعر با گویش بومی دشتستان)	فرج الله کمالی	
زبان شناس ۵ دقیقه ای	دکتر سعید مهرپور - مهراب قاسم زاده	
فرهنگ و فلسفه	خیام عباسی	
زنان برتر از مردان	حبیب الله حسامی	
مقبره سازی هنر فراموش شده	امین طالع	
تاریخ اجتماعی ایران از مشروطیت تا انقلاب اسلامی	دکتر عزت الله نوذری	
غزل در فارس و شیراز از آغاز تا امروز	صدرا ذوالریاستین شیرازی	
دیوان سها	حسین مسجدی - مهدیه اسدی	
تخت جمشید در تاریخ معاصر	محمد حسن طالبیان	
بندهای باستانی دره درودزن	دکتر محمد جعفر ملک زاده	
روانشناسی تغذیه	زهره فقهائی	
اشک کوچ	سید محمد آل علی	
مردی به نام شیراز (خاطرات صدرا ذوالریاستین شیرازی)	رایحه مظفریان	
حسنی و دیو قلقلی و سه نمایش نامه دیگر	مهران مقدر	
اشک پدر (گوشه هایی از خاطرات حسینعلی رضوی)	حسینعلی رضوی	
نردبان ترقی در اقلیم من	حسینعلی رضوی	
مهارت ها برای رسیدن به آرامش و آسایش	قربانعلی معروف خانی	
آواز های آویزان	پرویز خائفی	
اطلس کوچک مواد و دارو های اعتیادآور	دکتر نسرين دانش	
پیراهنی از خاکستر (شعر)	منصور پایمرد	
اکسیر جوانی و وزن ایده آل با نیم ساعت ورزش در هفته	شهربانو بهجت	
مراسم عروسی در فارس	ابوالقاسم فقیری	
تاریخ قیر و کارزین	رقيه عباسی - حسین محیط	
فرهنگ لغت حقوق تجارت	سید محمد رضا تابان	
تحلیل تکنیکال بازارهای مالی بین المللی فرابورس	سید محمد رضا تابان	
آداب و رسوم و باور های مردم از زبان حافظ، سعدی و مولانا	جمال زبانی	
شناخت نقد اصلاح فساد	عبدالخالق فاضلی	

*** بخشی از کتابهای منتشر شده ی انتشارات نوید شیراز در سال ۱۳۹۳ ***

عنوان کتاب	نویسنده	مترجم
گذری بر تاریخ و جغرافیای شهرک سعدی شیراز	سعید فهندژی سعدی	
تاریخ و تحولات ایل نفر (طایفه دولخانی، لر و نفر) در عصر پهلوی	رسول احمد لو	
نیایش منظوم دعای ابو حمزه ثمالی	مسعود شیرازی	
چک لیست تجدید نظر شده	محبوبه قنبری مزیدی- سیما شهیم	
مقیم کوی رضا (روایت های از سردار رشید اسلام شهید پور خسروانی)	مجید ایزدی	
قوانین داوری اسکواش	روزبه امیریان - علیرضا خواجه	
۱۲۰ پیام آموزشی به انضمام ۱۲۰ پیام تربیتی	مصطفی منتظری	
داستانهای آموزنده و منتخبی از حکایات تاریخ اسلام	سید حجت الله موسوی	
دختر شاه پروین	اعظم صرافان	
خلاقیات ، نوآوری ، کارآفرینی	سید محمد رضا تابان	
کیمیای رحمانی	فیض شریفی - قدرت الله قائم مقامی	
مقدمه ای بر داستان زال	مصطفی سعادت	
لنگه کفش	مهین نور افروز	
اصول شیمی درمانی و آشنایی با سرطان ها	دکتر حبیب نورانی خجسته	
مجموعه داستانهای کوتاه من	حسن پالای	
از عشق تا هنوزای کلام	جهانبخش اوجی شیرازی	
سروش عشق	احد ده بزرگی	
بر آستان جانان (پژوهش ادبی نماز)	اکبر کریمی خرمی	
خاطره ها و درنگ ها	علی اسکندری - نازیبا برزگر	
با گیاهان داروئی پزشک خود باشید	مهندس مصطفی کمائی - مهندس علی معظمیان	
منطق فازی در قرآن کریم	فریدون شعبانی نیا- زهرا تاج پیکر	
نگاهی به مبارزات سلحشوران و زندگی ایل دشمن زیاری	محمد علی گودرزی	
شناسائی آماری الگو: یادگیری بدون نظارت	زهرا عظیمی فر- احسان احمدی	
پروتودهی مواد غذایی	نصر الله خان سالار - دکتر قادر افشاری - سمیه پیرو	
برای همه	محمد دلیری اصل	
پل (داستان)	مهندس حمیدرضا رجائی	
مرجع حقوق معلولین	حسین زهرائی - سید محمد رضا تابان	

*** بخشی از کتابهای منتشر شده‌ی انتشارات نوید شیراز در سال ۱۳۹۳ ***

عنوان کتاب	نویسنده	مترجم
الفبای ژنتیک پزشکی	دکتر محمد حسین کریمی نژاد	
نگهداری راه	فرهاد امیدوار	
اجرای لوله های پلی اتیلن به صورت روکار و توکار	مهندس آرش چوبینه	
بررسی ادیان و مکاتب فکری در ایران	سجاد چوبینه	
فاطمه عاشورا	محمد رضا سنگری	
نزع، علل، پیامد ها و راهکارها	علیرضا عادلی	
نگاهی به فلسفه تعلیم و تربیت از دیدگاه قرآن و روانشناسی	پروانه دودمان	
شالی به رنگ عشق	مهسا مومن نسب	
بسکتبال شادی و بازی	لیلا مظاهری - شیما زعفرانی	
بی عنوان	فاطمه زارعی	
در بارگاه آفتاب (معرفی اجمالی حضرت شاه چراغ(ع))	سید ابو الحسن عمرانی	
شناخت نقد اصلاح ضعف های کلان بخش برق	عبدالخالق فاضلی	
پژوهش در علوم تربیتی و روانشناسی	سید احمد هاشمی - سیدرضا بلاغت	
جیرجیرک	یوسف کازرونی	
مثبت اندیشی	منصور مدنی - محمدحسن مهر افسر	
تفکر انتقادی	سید احمد هاشمی	
خدایان و دیوان ایران باستان	وحیده حسینی	
فن آوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش عالی	دکتر سید احمد هاشمی	
روسازی راه	فرهاد امیدوار	
ایده ها و گزیده ها در انگلیسی	دکتر سعید مهرپور - علی کوشکی	
اتحادیه افریقا چالش های جهانی شدن	دکتر سمیه قنبری - محدثه بهزادی	
مجموعه قوانین و مقررات بورس اوراق بهادار	سید محمد رضاتابان	
مجموعه قوانین و مقررات نظارت بر قضا	سید محمد رضاتابان	
حقوق کیفری بورس اوراق بهادار	سید محمد رضاتابان	
مجموعه قوانین و مقررات تجارت الکترونیکی	سید محمد رضاتابان	
یک نکته از هزاران	فاطمه پنجعلی	
بوی توفان	فاطمه پنجعلی	
مدیریت استراتژیک منابع انسانی با رویکرد ایجاد دانش سازمانی	عیسی امیری - مختار رنجبر - نرجس امیری	
مدیریت استراتژیک منابع انسانی	علی اصغر ماشینچی - عادل کولک - بهرام جبارزاده	
نقش آموزش و پرورش در توسعه آموزش و سلامت جامعه	پروانه دودمان	

نامۀ انجمن
خبرنامۀ انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس
دوره اول، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۴

لیست کتابهای منتشر شده ی
انتشارات نوید شیراز در سال ۱۳۹۴

* کتابهای منتشر شده ی انتشارات نوید شیراز در شش ماه اول ۱۳۹۴ *

عنوان کتاب	نویسنده	مترجم
قانون اساسی ایران	سید محمدرضا تابان	
سایه های پدران و روانشناسی سه زن	مصطفی صادق کار	
عرف و عادت در عشایر فارس - طلای شهامت	محمد بهمن بیگی	
اگر قره قاج نبود	محمد بهمن بیگی	
بخارای من ایل من	محمد بهمن بیگی	
به اجاقت قسم	محمد بهمن بیگی	
الف قامت دوست	محمد بهمن بیگی	
دیوان حافظ شیرازی	غلامرضا فیروزی	
گویش لارستانی	امیر حسین خنجی	
تابلو زندگی	محمد کاظم ناظم شیرازی	
تاریخ انار	محمدرضا نسب عبداللهی	
حقوق دهیاری ها	فربرز صارمی	
طب سوزنی	علیرضا صالحی - مریم مرزبان	
پیشینه دندانپزشکی در طب سنتی ایران	دکتر محمد مهدی فانی - دکتر علی را صالحی	
لبخند شقایق	محمد حسین برزوئی	
از رنگ باستانی چشمانت	محمد غلامی	
غم دونده در همراهی با مورا کامی	فیض شریفی	
فانوس نقره ای	محمد حسن صمد پور	
شطرنج برنده بازی کنید	سهیل هوشداران	
تخت جمشید از نگاه آنتوان سوریوگین	طاهره اسلامی - درنا نویدگوئی	
پناهندگی فرار به سراب (خاطرات مترجم دادگاههای بریتانیا)	محمود ستار زاده	
شگفتی های آموزش در مکتب بهمن بیگی	حسینعلی رضوی	
خاکستر عشق	محمد مهدی نجفی	
دوبیتی های آشو	حیدر دهقان	
تربیت آسمانی	حسن محمدی	
آرامستان های شیراز در حال و گذشته	جمال زبانی	
شادی و آرامش درون	عباس خادم الحسینی	

نامنه انجمن
خبرنامه انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس
دوره اول، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۴

✱ کتابهای منتشر شده‌ی انتشارات نوید شیراز در شش ماه اول ۱۳۹۴ ✱

عنوان کتاب	نویسنده	مترجم
آیینہ جمال نمای (تأثیر آرای عرفانی نجم الدین رازی در مرصاد العباد بر دیوان حافظ شیرازی)	محمد مهدی اسماعیل پور	
فرم های مورد استفاده در محاکم قضایی کشور	علیرضا اربابی	
نهاد های قضایی و شوراهای حل اختلاف	علیرضا اربابی	
از هستی ام گذشتم، اما ..	سحر الوان پور	
نقش آموزش و پرورش در توسعه آموزش و بهبود سلامت جامعه	پروانه دودمان	
راهنمای والدین و مربیان	حمید رئیسی	
آشنایی با صنایع دستی کهن فارس	مریم شهبازی فر	
تکنولوژی فرآوری تولیدات دام و طیور و آبزیان	سید مجتبی جعفری صادقی	
نانو بیوتکنولوژی لیپوزوم ها و دارو رسانی	مجتبی خلیلی فر	
تکالیف گروه درمانی	زبیده دهقان منشادی- ماریه دهقان منشادی- نادر کریمیان - زهرا خلیلی	
معنای زندگی در میانسال و سالمندی	نوشاد قاسمی	
مانا و ماندگارهای شهر مادری ام فسا	جواد جعفری فسائی	
حقوق ساخت و ساز ها	فریبرز صارمی نوری	
من او را دوست می دارم زیرا	معصومه ذهبی	
کارنامه محمود برگ هایی از تاریخ فسا	پروین تدین	
۵۰+۱ آهنگ پاپ	پیمان رسولی	
سپید (مجموعه شعر)	مینا لطفی	
آذرخشی در باران	صدرا ذوالریاستین شیرازی	
در کوچه باغ های خاطرات	سید کاظم کمالی	
آدم گردان	مجتبی راد	
فراگیری نسبیت خاص و عام به زبان ساده روش پرسش و پاسخ	افسانه شریفی خیر آبادی- قربانعلی معروف خانی	
پوپک با نگاه نیلوفر	سید محمود سجادی	
ساقه های سبز صبح (گزیده رباعیات، دوبیتی ها و قطعات و تک بیتی ها)	جواد جعفری فسائی (سها)	
شهید مسیح ضیغمی	مجید بهمنی	
ناله نی (دو بیتی)	غلامرضا رضائیان	
سوگند (داستان بلند)	فاطمه رنور	
لوت (چهارمین جاذبه طبیعی دنیا)	حسینعلی رضوی	
راز کاواسیسکا	مازیار محمدی نژاد	
صائب تبریزی	علی بابا ربیعی	
خسرو و شیرین محمد خان دشتی	هیبت الله مالکی	
هیدروژنولوژی آب	سیاوش بهروز کوهنجانی- نوذر سامانی	
برنامه ریزی مقابله با زلزله و مدیریت عمران در شهر ها	فرهاد امیدوار	

نامہ انجمن

خبرنامه انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس

دوره اول، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۴

برگرفته از وب گاه http://paramed.sums.ac.ir/group/medical_journalism/

توسط زهرا شاه نظر نژاد خالصی

(کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی در گرایش مدیریت اطلاعات واحد بین الملل دانشگاه شیراز و بازرس انجمن و سرپرست کمیته روابط عمومی و امور کتابخانه های انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارسی).

ژورنالیزم پزشکی علم جدیدی در دنیاست که سابقه تدریس آکادمیک آن در مقایسه با بسیاری از علوم دیگر بسیار کوتاه است. این رشته حاصل تلفیق پزشکی بعنوان یک "علم" و ژورنالیزم بعنوان یک "هنر" است. تعداد معدودی از دانشگاههای معتبر دنیا در حال حاضر این رشته را بصورت آکادمیک ارائه می نمایند. دانشگاه علوم پزشکی شیراز اولین و تنها دانشگاه در کل منطقه و ایران است که ارائه کننده این رشته می باشد. طراحی کوریکولوم و بنیانگذاری این رشته در ایران به همت دکتر بهروز آستانه که خود دانش آموخته این رشته از دانشگاه وست مینستر لندن می باشند از سال ۱۳۸۵ آغاز و مراحل ارزیابی و تأیید آن تا سال ۱۳۸۷ ادامه یافت تا اینکه اولین دانشجویان این رشته از مهر ماه ۱۳۸۸ در قالب کنکور کارشناسی ارشد ناپیوسته وزارت بهداشت جذب گردیدند.

رشته ژورنالیزم پزشکی در مقطع کارشناسی ارشد ارائه می گردد و کلیه دانش آموختگان رشته های پزشکی و پیراپزشکی که حداقل دارای مدرک کارشناسی ارشد می باشند مجاز به شرکت در امتحان می باشند هدف دوره آموزش و تربیت فارغ التحصیلانی است که با آگاهی کامل از اصول پژوهشی و ملاک ها و معیار های فنی و اخلاقی مرتبط با آن بتوانند به نحو بهینه در طراحی، اجرا و ساماندهی، پژوهش نقش داشته و نهایتاً حاصل پژوهش را بتوانند در قالب صحیح و به روز به هر دو زبان فارسی و انگلیسی نگارش نمایند. دانشجویان همچنین توانمندی درک محیط و ساختار دفاتر مجلات پزشکی را آموزش دیده و در راه اندازی و به روز رسانی وب سایت مجلات و مدیریت آنها کار آزموده خواهند شد. لذا با تأکید ویژه بر توانمندی زبان انگلیسی واحد های گوناگون مانند اپیدمیولوژی، آمار حیاتی، تولید اینترنتی، ویرایش مقالات و مفاهیم پایه و پیشرفته ژورنالیزم پزشکی در زمینه های مختلف، غربالگری مقالات، داوری، علم سنجی و غیره را آموزش خواهند دید. اعضا هیئت علمی این گروه همه از متخصصین و نام آوران حیطه های تخصصی خود بوده و همین توانمندی کمک نموده که دانشگاه علوم پزشکی شیراز بتواند نقش بی بدیلی در حیطه ژورنالیزم پزشکی کشور ایفا نماید.

معرفی شکل نوینی از مالکیت معنوی

Creative Commons

زهرا عزیزخانی

کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی - مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری

با پیدایش جنبش دسترسی آزاد^۱ که به دنبال ظهور وب در اوایل ۱۹۹۰ بوجود آمد و سپس در سال ۲۰۰۲ در نشست بوداپست مجارستان (نوروزی، ۱۳۸۵) رسمیت یافت، مفاهیم جدیدی در عرصه تولید و عرضه اطلاعات متولد شد. جنبش دسترسی آزاد درواقع به معنای اجازه به تمام کاربران برای خواندن، بارگذاری، نسخه برداری و... از متن کامل مقالات یا استفاده از آنها برای هرگونه هدف قانونی است (Zhang 2007). یکی از شیوه‌های دسترسی به آثار علمی، وجود مجله‌های دسترسی آزاد^۲ است. همزمان با این دگرگونی‌ها در عرصه اشاعه اطلاعات، دنیا در حال گذار از مالکیت معنوی سنتی به مالکیت جدیدی از محتوا است که محدودیت‌های شکل سنتی را ندارد. این نوع از مالکیت معنوی تحت عنوان مجوز حق مؤلف Creative Commons ارائه می‌شود که با علامت اختصاری CC در نوشته‌ها مشخص می‌گردد. اطلاق این مجوز یکی از بدیهی‌ترین اصول منابع دسترسی آزاد است.

نامه انجمن

خبرنامه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران - شاخه فارس

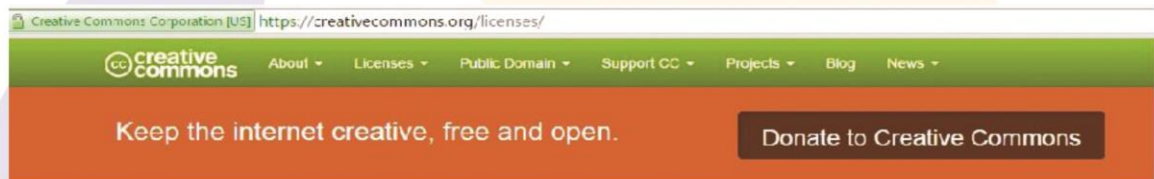
دوره اول، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۴

1. Open Access Movement
2. Open Access Journals

مجوز Creative Commons چیست ؟

مجوز حق مولف "CC" در راستای گسترش دسترس پذیری آثار جدید برای دیگران به منظور اشتراک گذاری دانش است. این مجوز توسط سازمانی غیرانتفاعی با همین نام از سوی Lawrence Lessing استاد حقوق دانشگاه استنفورد در دسامبر ۲۰۰۲ ایجاد شد که بیشتر برای مقاله ها و سندهای متنی استفاده می شود (ویکی پدیا، ۲۰۱۵). این سازمان مجموعه ای از مجوزهای کپی رایت را با عنوان CC licences عرضه می کند. اگر پدیدآوری می خواهد اثرش را تحت مجوز CC عرضه نماید می تواند به وب سایت آن <https://creativecommons.org> مراجعه نماید. وب سایت ها و آثاری که دارای مجوز مذکور هستند یا نشانه CC در اثرشان درج شده بدین معنی است که بدون محدودیت می توان از آن محتوا استفاده کرد؛ به عبارت دیگر پدیدآورنده محصول از قبل اجازه استفاده منصفانه از اثر خود را صادر کرده است.

The Licenses

Attribution CC BY

This license lets others distribute, remix, tweak, and build upon your work, even commercially, as long as they credit you for the original creation. This is the most accommodating of licenses offered. Recommended for maximum dissemination and use of licensed materials.

[View License Deed](#) | [View Legal Code](#)

Attribution-NonCommercial CC BY-NC

This license allows for redistribution, commercial and non-commercial, as long as it is passed along unchanged and in whole, with credit to you.

[View License Deed](#) | [View Legal Code](#)

Attribution-ShareAlike CC BY-SA

This license lets others remix, tweak, and build upon your work even for commercial purposes, as long as they credit you and license their new creations under the identical terms. This license is often compared to "copyleft" free and open source software licenses. All new works based on yours will carry the same license, so any derivatives will also allow commercial use. This is the license used by Wikipedia, and is recommended for materials that would benefit from incorporating content from Wikipedia and similarly licensed projects.

[View License Deed](#) | [View Legal Code](#)

Attribution-NonCommercial-ShareAlike CC BY-NC-SA

This license lets others remix, tweak, and build upon your work non-commercially, and although their new works must also acknowledge you and be non-commercial, they don't have to license their derivative works on the same terms.

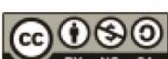
[View License Deed](#) | [View Legal Code](#)

تصویر ۱. نمایی از قسمتهای مختلف وب سایت Creative Commons

به عنوان مثال نویسنده یا تولید کننده محتوا می تواند خود انتخاب کند که چه بخشی از محصول را محدود کند و چه بخشی از آن را به اشتراک بگذارد. در جدول ۱ حالت های مختلف این مجوز معرفی شده اند

جدول ۱. نمایش حالت های مختلف مجوز CC (ویکیپدیا، ۲۰۱۵)

رایگان	نشانه اختصاری	توصیف	نماد
بلی	BY	فقط انتساب	
خیر	BY-NC	انتساب + مقاصد غیر تجاری	
بلی	BY-SA	انتساب + انتشار با حقوق مشابه	
خیر	BY-ND	انتساب + تهیه مشتقات مجاز نیست	
خیر	BY-NC-SA	انتساب + مقاصد غیر تجاری + انتشار با حقوق مشابه	
خیر	BY-NC-ND	انتساب + مقاصد غیر تجاری + تهیه مشتقات مجاز نیست	

توصیف نمادها

این نماد به معنای حق انتساب به نویسنده است و از سال ۲۰۰۴ در همه انواع مجوزهای CC وجود دارد. یعنی هنگام استفاده از یک محصول، نام پدیدآورنده آن حتماً می‌بایست ذکر شود. علامت معرف این حالت است و استفاده از علامت اختصاری BY به همین دلیل است مثلاً

This is a Finnish translation of [original work] by [author]

این نماد به معنای مجوز استفاده از اثر با دو شرط است. یکی رعایت حق انتساب به نویسنده و دیگری استفاده برای مقاصد غیرتجاری. در این حالت پدیدآورنده، علامت به معنای Noncommercial را همراه با علامت کنار محصول می‌گذارد.

این نماد به معنای مجوز استفاده از اثر با دو شرط است. یکی رعایت حق انتساب به نویسنده و دیگری انتشار با حقوق مشابه. به این معنی که اگر شما محصول یا محتوایی را تغییر یا انتقال دادید یا مبنای کارهای دیگر قرار دادید فقط اجازه دارید محصول جدید را تحت مجوز CC و یا مشتقات آن منتشر کنید. در این حالت پدیدآورنده علامت به معنای Share-alike (SA) را به همراه علامت در کنار محصول می‌گذارد.

این نماد به معنای مجوز استفاده از اثر با دو شرط رعایت حق انتساب به نویسنده و دیگری ممنوعیت تهیه مشتقات از اثر می‌باشد. به این معنی که پدیدآور تنها اجازه کپی، انتشار و نمایش "کلمه به کلمه" اثر را به مخاطبان می‌دهد و تهیه مشتق یا مشتقات از این اثر مجاز نمی‌باشد. در این حالت پدیدآورنده علامت به معنای NoDerivatives را به همراه علامت در کنار محصول قرار می‌دهد.

در حقیقت مجوز CC در مقابل شعار حق مؤلف که مفهوم اصلی جمله All right reserved را بیان می کند ، مفهوم Some rights reserved را دنبال می کند (<http://creativecommons.org>). البته این بدان معنی نیست که حق مؤلف می بایست نادیده گرفته شود یا دچار نقص در عملکرد است، بلکه انتخاب اینکه کدام نوع مالکیت مناسب یک محصول خاص است بسته به نوع اثر، زمان ارائه و بستر آن و همچنین وب گاه های پدیدآورنده آن، متفاوت است. با توجه به این که دامنه استفاده از حق مؤلف در قانون آمریکا بسیار متنوع تراست و موارد متعددی مثل آثار موسیقایی، نمایشی، مصور (گرافیکی) ، انیمیشن، معماری و... را شامل می شود (آشتیانی ۱۳۸۹)، اما باید پذیرفت که دنیا از مرحله تولید برای مرزهای فیزیکی عبور کرده است و به مرحله ی جدیدی از تولید و انتشار محتوا رسیده است که نمونه آن ظهور شبکه های اجتماعی علمی و غیرعلمی متعدد و تزریق نامحدود اطلاعات بین استفاده کنندگان است. بنابراین، با این قطار توسعه باید همگام شد و ملزومات استفاده از آن را فرا گرفت و بکار برد. درباره رواج استفاده از مجوز CC توسط نویسندگان و صاحبان اثر هنوز سوالهای زیادی بی جواب مانده اند . اینکه چرا هنوز طیف زیادی از محققان با آن آشنایی ندارند ؟ یا به چه دلیل باوجود آشنایی و شناخت از این نوع مدل فکری استقبال نمی کنند؛ و یا اینکه زیرساختهای اجرایی و فرهنگی لازم برای گسترش استفاده از این نوع مالکیت در جوامع چیست؟ در لابلای پاسخ این پرسش ها ست که می توان دلایل کند بودن روند توسعه CC را در میان برخی جوامع پیدا کرد.

منابع

۱. آشتیانی، ز. (۱۳۸۹). همه چیز درباره قانون کپی رایت یا حق تکثیر. قابل دسترسی در: <http://www.daneshju.ir/all-about-copyright.html> (بازیابی ۱۶ شهریور ۱۳۹۴).
۲. میرموسوی، م. مجوز حق انتشار creative commons چیست؟ قابل دسترسی در: <http://scinews.ir/?p=228>
۳. موسوی، م. کپی رایت چیست؟ قابل دسترسی در: <http://www.onlinemanagers.ir/emag/ContentDetails.aspx?cid=597> (بازیابی ۱۲ شهریور ۱۳۹۴).
۴. نوروزی، ع. (۱۳۸۵). مجله های دسترسی آزاد و نقش آن ها در گسترش دانش و پیشرفت علمی ایران . رهیافت، شماره ۳۸ ، پاییز و زمستان، صص: ۱۵-۲۱.
5. About the license –creative commons”. Available at: <https://creativecommons.org/licenses/>. (accessed 20 August 2015).
6. Wikipedia (2015). “Creative commons license”. Available at: https://en.wikipedia.org/wiki/Creative_Commons_license#cite_note-licenses-12 (accessed 22 August 2015).
7. Zhang, S.L. (2007). The flavors of open access. OCLC Systems & Services: International digital library perspectives. 23.3, 229-234. Access online on: http://libres.uncg.edu/ir/uncg/f/S_Zhang_Flavors_2007.pdf

عوامل ارتقاء رشته و ایجاد علاقمندی در دانشجویان علم اطلاعات و دانش شناسی (بخش اول: اساتید و گروه های آموزشی)

دکتر حسن مقدس زاده: عضو هیئت علمی مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری

شهریور ماه ۱۳۷۳ بود، سخت منتظر نتایج کنکور سراسری بودم. با یکی از دوستان به دکه روزنامه فروشی در منطقه جنت مشهد مراجعه کردم. روزنامه را دریافت نموده و جلوی نام خود کد سه رقمی دیدم این بدان معنا بود که در دانشگاه سراسری و دوره روزانه پذیرفته شده ام، خیلی خوشحال بودم و سر از پا نمی شناختم. دفترچه همراهم نبود که بدانم چه رشته ای و کجا قبول شده ام. داخل اتوبوس و هنگام برگشت به منزل یکی از مسافران که اتفاقاً پشت کنکوری بود، دفترچه همراه داشت با استفاده از دفترچه کد رشته و محل قبولی خود را پیدا کردم، باورم نمی شد کتابداری شیراز. انگار دنیا بر سرم خراب شد، این چه رشته ای است؟ به چه دردی می خورد؟ چه کاره باید بشویم؟ و نظایر آن. این ها فکری بود که به سرعت از ذهنم می گذشت. تمام خوشحالی ها تبدیل به ناراحتی و ناامیدی شد. به سرعت به فکر رشته های غیرمتمرکز افتادم که قرار بود اواسط مهرماه نتایج اعلام شود. قصد نداشتم که برای ثبت نام به دانشگاه شیراز بروم. به اصرار مادرم و به همراه ایشان به دانشگاه شیراز رفتم و با خود گفتم پس از اینکه نتایج نیمه متمرکز اعلام شد و در صورت قبولی به رشته تربیت بدنی خواهم رفت (چون دستی هم در ورزش داشتم). وارد دانشگاه شیراز که شدم درس مقدمات کتابداری را با جناب استاد محلاتی داشتیم. نحوه تدریس ایشان و روحیاتشان باعث شد به رشته علاقمند شوم و بعد از اعلام نتایج رشته های نیمه متمرکز با وجود پذیرفته شدن در رشته تربیت بدنی تهران، کتابداری را برای ادامه تحصیل انتخاب کردم که امروز از این انتخاب بسیار خرسندم. به قول استاد محلاتی (البته در آن زمان) کتابداری مثل ازدواج های قدیمی است که زوج ها همدیگر را نمی شناختند ولی بعد از ازدواج به هم علاقمند شده و سال ها با خوبی و خوشی در کنار هم زندگی می کردند. افراد پس از ورود به این رشته به آن علاقمند شده و سال ها به آن خدمت می کنند.

در طول تحصیل در دانشگاه شیراز از محضر اساتیدی چون پروفسور جعفر مهرداد، دکتر عبدالرسول جوکار، مرحوم استاد فرزین (که واقعاً بانویی مهربان و استادی برجسته بودند)، استاد احمدی لاری، استاد پرتو، و غیره بهره مند شدم که موجب افزایش علاقه ام به رشته گردید. بعد از دو سال به درخواست خودم به دانشگاه فردوسی مشهد منتقل شدم و در آنجا از محضر اساتیدی چون دکتر دیانی، دکتر فتاحی، دکتر پریخ، دکتر داورپناه، مرحوم دکتر آزاد، استاد یغمایی، استاد جاویدی و استاد مجذوب صفا بهره مند شدم که وجود این عزیزان بر علاقه بنده به رشته و عظم راسخم برای رسیدن به درجات عالیّه آن روز به روز افزود.

این مطالب را بیان نمودم تا اینگونه نتیجه گیری کنم که یکی از مهم ترین عوامل ایجاد علاقه در دانشجویان به علم اطلاعات و دانش شناسی یا همان کتابداری آن زمان، اساتید و گروه های آموزشی هستند. وجود اساتید علاقمند، به روز، با دانش و مجهز به مهارت ها و روش های تدریس می توانند باعث ایجاد علاقه در دانشجویان گردد. شاید اگر من در یک گروه آموزشی ضعیف با اساتیدی عادی پذیرفته می شدم، الان فارغ التحصیل رشته تربیت بدنی بودم و از رشته خارج می شدم. هنوز که سال ها می گذرد این اساتید در من ایجاد انگیزه می کنند. عشق و علاقه و جان فشانی آن ها در راه اعتلای رشته و حرفه وصف ناشدنی است. ولی متأسفانه به خوبی از این بزرگواران تقدیر و تشکر نشده است. یکی از بهترین آثاری که به نظر بنده تا کنون در رشته ما منتشر شده، کتاب گوهر ماندگار است که به شرح خدمات و فعالیت های استاد فتاحی و همچنین بیان نظرات دیگران در مورد ایشان می پردازد (البته جا دارد که در مورد سایر افراد تأثیرگذار رشته نیز چنین اثری منتشر گردد). بنده مطالعه این اثر گرانقدر را به تمامی دوستان به ویژه دانشجویان رشته توصیه و پیشنهاد می کنم. انشالله و به امید خدا سعی می کنم در شماره های بعدی سایر عوامل موثر در ارتقاء و اعتلای رشته را با بیانی ساده برای خوانندگان محترم به تصویر بکشم.

آستان مقدس احمدی و محمدی (ع)

معرفی کتابخانه تخصصی و مرکز پژوهشی
آستان مقدس احمدی و محمدی (ع)*
شهریور ۱۳۹۴

برگرفته از وبگاه <http://www.shahecheragh.ir/page.asp?tid=۶۷۳> توسط لیلا موسوی مسئول روابط عمومی

کتابخانه آستان مقدس احمدی و محمدی (ع)، همزمان با ساخت بقعه و بارگاه حرم شریف احمد بن موسی (ع) توسط ملکه تاشی خاتون (مادر شاه ابواسحق اینجو) در زاویه آن تأسیس شد و اولین منابع آن مجموعه‌ای ارزشمند است که وی به آن اهدا کرد. کتابخانه‌ای که تاشی خاتون به تدریج با وقف قرآن و کتاب‌های دیگر فراهم ساخت از آسیب روزگار محفوظ نماند و در اثر تهاجم و جنگ‌های پی در پی به کرات مورد دستبرد واقع گردید.

در سال ۱۳۲۵ هجری قمری به‌منظور احیای رونق از دست‌رفته کتابخانه قدیم، به اهتمام سید جلال‌الدین محمد شریفی حسینی ذهبی شیرازی ملقب به مجدالاشرف- متولی وقت آستان مقدس احمد بن موسی (ع)، مجموعه‌ای جدید شکل گرفت. وی که مردی فاضل و عارف بود کتاب‌های بسیاری برای کتابخانه فراهم و بر پشت جلد تمام آن‌ها کلمه "وقف" را مهر کرد. او علاوه بر تهیه کتب مزبور، رسالات و کتب تألیفی خود و کتاب‌هایی را که بر آن‌ها شرح یا حاشیه نوشته بود، به مجموعه افزود. در همان سال برای نخستین بار مصطفی مؤذن طبق فرمان رسمی که اکنون در موزه شاه چراغ موجود است، به عنوان کتابدار در آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) منصوب شد. پس از وی به علت بی‌توجهی، بسیاری از کتاب‌ها پراکنده شد. تا اینکه در روز ۲۴ اسفند ماه ۱۳۴۳ شمسی برابر با ۱۱ ذیقعد ۱۳۸۴ ه. ق مصادف با میلاد مسعود حضرت امام علی بن موسی الرضا (ع) به همت برادران شریفی، متولیان وقت بقعه شاهچراغ (ع)، کتابخانه دوباره گشایش یافت.

نامه انجمن

خبرنامه انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران - شاخه فارس

دوره اول، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۴

به برکت و همت کتابدار کتابخانه، محمد هادی سلاحی پس از پنج سال در دهم تیرماه ۱۳۴۸ شمار کتاب های کتابخانه به ۶۶۷۵ جلد افزایش یافت. بسیاری از مراکز فرهنگی و نیکوکاران، کتابخانه های شخصی و یا کتاب های خطی و چاپی خود را تقدیم آستان حضرت شاهچراغ (ع) کرده اند. از آن جمله می توان به کتابخانه شخصی آقای مهدی کجوری (وفات ۱۲۹۲-ق)، آقای پاکزاد رضوی، آیت الله فال اسیری، آقای عبدالمجید کازرونی، خانم فخر السادات سیادت، حاج محمدحسین توانگر و... اشاره کرد. مجموعه کتب اهدایی کتابخانه آستان شاه چراغ تا اردیبهشت ۱۳۸۰ به شمار ۲۸۸۸ جلد بوده است، که این رقم در سال (۱۳۹۰) به ده هزار جلد رسیده است.

با پیروزی انقلاب اسلامی و احداث غرفه های اطراف صحن مطهر، کتابخانه در طبقه دوم ضلع جنوبی حرم مطهر در فضایی وسیع تر و با امکانات بیشتر شروع به کار کرد و روز به روز شکوفا تر شد و به رشد خود ادامه داد.

در پاسخ به نیازهای فرهنگی روز افزون مراجعان و زائران حرم حضرت شاهچراغ، ساختمان مجرای کتابخانه با معماری و فضای مناسب به همراه امکانات پیشرفته شکل گرفت و در روز یکشنبه سوم آبان ماه سال ۱۳۸۸ همزمان با سالروز بزرگداشت حضرت احمد ابن موسی (ع) در جوار حرم مطهر حضرت شاهچراغ (ع) با ۴۰۶۳۸ نسخه کتاب، به بهره برداری رسید.

در فروردین ماه ۱۳۹۴ حسب الامر حضرت آیت الله العظمی سیدعلی اصغر دستغیب، تولیت معظم و تحت نظارت جناب آقای دکتر سیداحمدرضا دستغیب، دبیر محترم هیأت امان و رئیس محترم شورای معاونین آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) کتابخانه حضرت احمدبن موسی (ع) به کتابخانه تخصصی و مرکز پژوهش آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) تبدیل شد تا علاوه بر ارتقای کمی و کیفی خدمات معمول، به ارائه خدماتی ویژه و تخصصی به جامعه علمی پژوهشی کشور بپردازد. با توجه به تخصصی شدن کتابخانه و جذب پژوهشگران، اساتید و دانشجویان، غنا بخشیدن منابع یکی از ضروریات آن محسوب شده و کتابخانه تخصصی و مرکز پژوهش آستان مقدس در این راستا اقدامات مفیدی انجام داده است که برخی از آن ها عبارتند از: تهیه کتب تخصصی در تمام حوزه های علوم انسانی، فنی مهندسی، پزشکی، هنر، تاریخ و جغرافیا و ...، اشتراک پایگاه های اطلاعاتی معتبر، امکان دسترسی کاربران به اینترنت رایگان جهت استفاده های پژوهشی و دانلود مقالات علمی و... کتابخانه تخصصی و مرکز پژوهش آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) در حال حاضر دارای بیش از پنجاه هزار (۵۰۰۰۰) نسخه کتاب چاپی فارسی، بیش از ۲۰۰۰ نسخه کتب نفیس چاپ سنگی به زبان عربی و فارسی، ده ها عنوان نشریه، ۵۰۰۰ عنوان کتاب مرجع، ۵۰ عنوان کتاب و نشریه به خط بریل برای نابینایان و ۸۰۰۰ عنوان کتاب کودک می باشد. گنجینه منابع چاپی کتابخانه در طبقه زیرین واقع شده و دارای ۸۰ قفسه ریلی است که گنجایش تقریبی بیش از یکصد هزار جلد کتاب را داراست. این مجموعه به صورت قفسه بسته و بر اساس نظام رده بندی دهدهی دیویی منظم شده اند.

از دیگر اقدامات کتابخانه تخصصی ایجاد مرکز تخصصی مطالعه و پژوهش ادبیات کودک و نوجوان است که با گردآوری مجموعه ای غنی از آثار حوزه ادبیات کودک و نوجوان پذیرای محققین و پژوهشگران و دانشجویان علاقمند به این حوزه می باشد.

وابستگی کتابخانه تخصصی به آستان مقدس احمدبن موسی (ع) موجب شده است تا مکانی آرام، با معماری منحصر به فرد که تلفیقی از معماری اسلامی سنتی و نوین است را در سالن های مطالعه ی مجزا برای خواهران و برادران فراهم آورد. این سالن ها مطابق با استانداردهای روز دنیا تجهیز شده اند و امکان ارائه خدماتی از قبیل: امانت و بازگشت کتب درخواستی کاربران، تمدید کتب، ثبت نام کاربران، تمدید کارت عضویت، راهنمایی و آموزش کاربران جهت استفاده از نرم افزار کتابخانه، پاسخگویی تلفنی سوالات کاربران، ارائه خدمات به اعضای مهمان و همچنین ارائه خدمات تالار پژوهش و نشریات را دارا هستند.

در راستای توسعه فعالیت های پژوهشی و الکترونیکی، واحد اینترنت کتابخانه تخصصی در دو بخش مجزای خواهران و برادران به صورت رایگان به ارائه خدمات می پردازد.

ساعت کار میز امانت و سالن مطالعه خواهران و برادران روزهای شنبه تا چهارشنبه از ۸ صبح لغایت ۱۸ و روزهای پنجشنبه از ۸ صبح لغایت ۱۶ و مدت امانت کتاب برای هر عضو ۱۴ روز است.

به استناد مصوبه شورای معاونین آستان مقدس احمدی و محمدی (ع)، خدمات کتابخانه تخصصی و مرکز پژوهش در دو سطح ذیل ارائه می گردد:

سطح ۱: استفاده از سالن های مطالعه، امانت کتاب، استفاده از سالن پژوهش و اینترنت رایگان. افراد مجاز به استفاده از این سطح: دانشجویان کارشناسی ارشد و سطح دو حوزوی و بالاتر آن با ارائه کارت دانشجویی یا گواهی معتبر از دانشگاه. سطح ۲: امانت کتب چاپی از مجموعه مخزن کتابخانه. افراد مجاز به استفاده از این سطح: دانشجویان کارشناسی و بالاتر و معادل حوزوی آن با ارائه کارت دانشجویی یا گواهی معتبر، حافظان کل قرآن کریم، اهدا کنندگان مجموعه های نفیس به کتابخانه، جانبازان، ایثارگران و اعضای درجه یک خانواده شهدا، جانبازان و ایثارگران.

مدارک لازم جهت ثبت نام عبارتند از:

دو قطعه عکس ۳×۴

رونوشت از شناسنامه یا کارت ملی

رونوشت از مدارک تحصیلی برای فارغ التحصیلان و گواهی اشتغال به تحصیل یا کارت دانشجویی معتبر برای دانشجویان پرداخت حق عضویت سالانه

مدت اعتبار کارت عضویت یک سال از تاریخ ثبت نام خواهد بود.

بخش پژوهش: این بخش در راستای سیاستگذاری های پژوهش محور آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) از طرح ها و پایان نامه های مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری یا معادل حوزوی آن حمایت های مادی و معنوی می نماید. لازم به ذکر است که سقف حمایت های مالی از پایان نامه ها، مبلغ ۳ میلیون تومان در مقطع کارشناسی ارشد و ۵ میلیون تومان در مقطع دکتری خواهد بود.

راه های ارتباطی کتابخانه تخصصی و مرکز پژوهشی آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) عبارتند از:

واحد عضویت خاوران (۳۲۱۳۱۳۳۸ -۰۷۱) - واحد عضویت برادران (۳۲۱۳۱۳۳۷ -۰۷۱) واحد پژوهش (۳۲۱۳۱۳۵۶)

- (۰۷۱) - فکس (۳۲۲۲۸۱۵۲ - ۰۷۱) پایگاه اطلاع رسانی آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) :

www.shahecheragh.ir پورتال کتابخانه: <http://shlib.ir> پست الکترونیکی کتابخانه:

libshahecheragh@gmail.com پست الکترونیکی واحد پژوهش: astanresearch@gmail.com

NAME - YE ANJOMAN
NewsLetter of
Iranian Library and Information Science Association
Fars Branch
VoL. 1, No. 2, Summer, 2015

